

שאלת שלמה

מדברי ראש ישיבת עטרת ירושלים

הרב שלמה אבינר שליט"א

נערך ע"י הרב מרדכי ציון - דף תרפב - ה טבת תשפ"א

שהחיינו על חיסון נגד קורונה

[רשם וערך: הרב מרדכי ציון]

שאלה: האם יש לברך שהחיינו על קבלת חיסון נגד קורונה? הרי זו דבר משמח מאוד?

תשובה: אין לברך שהחיינו משום כמה נימוקים.

א. מה שנהגו נהגו – בשו"ת חתם סופר (או"ח סי' נה), כתב על ברכת שהחיינו: "היכא דלא נהיג, לא נהיג, והיכא דנהיג נהיג, ואריך (נכון), וחשש ברכה לבטלה ליכא לפענ"ד" (ומובא בפסקי תשובות רכג אות ה). זו באמת שאלה מעניינת משום שזו לא הפעם הראשונה בהיסטוריה שהמציאו חיסון נגד נגיף, ב"ה! אלא במשך השנים, המציאו רפואות ותרופות רבות נגד מחלות רבות, כולל חיסונים שהצילו מאות מיליונים, ולא ראינו שרבותינו כתבו לברך שהחיינו עליהן.

ב. שמועות טובות – אמנם כתוב בשולחן ערוך (או"ח רכב, א) שמברכים שהחיינו על שמועה טובה, ובודאי חיסון הוא שמועה טובה, אלא לא נהגו לברך על כל שמועה. זה דין מעורפל. עיין פסקי תשובות (שם אות א).

ג. דבר טוב שיצא מדבר רע – אנו לא מברכים על דבר טוב שיצא מדבר רע כגון יציאת מבית האסורים וקבלת גט (ספר עלינו לשבח להג"ר יצחק זילברשטיין - ויקרא עמ' תשי ודברים ח"א עמ' תרעא). אמנם יש מקרים שאפשר לברך, כגון קניית משקפיים או אקדח, שלכאורה זה טוב שיצא מדבר רע, אבל אז קונים את דברים חדשים.

ד. ברכת רופא חולים וברכת הגומל – חז"ל כבר כתבו ברכות על טיפול רפואי: ברכת רופא חולים וברכת הגומל. מרן הרב קוק כתב עפ"י הגמרא והפוסקים: אם פעולת הרפואה אין בה חשש סכנה, כמו שישנה בהקזת דם, שיש בה חיחוך ורידין, מברך "ברוך רופא חולים" בלא הזכרת שם ומלכות, אבל מי שעושים לו ניתוח, פשוט שמברך בשם ומלכות כמו בהקזת דם (סידור עולת ראייה ח"א עמ' שצ). אמנם מרן הרב כתב שיש לברך במקרה של יציאת דם, ואין יציאת דם בקבלת חיסון, אלא אולי טיפה אחת, ולכן אפשר לברך בלי שם ומלכות. ובדרכי חיים ושלוה (אות רצח ומובא בפסקי תשובות שם הערה 12) שהאדמו"ר ממונקאטש היה אומר על מי רפואה את נוסח הירושלמי (ברכות

פ"ו ה"ח) 'ברוך אתה (ומהרהר בלבו) מלך העולם שברא מי רפואות' (עי' פסקי רבנו או"ח עמ' 145-146).

ה. בגד או פרי חדש – ומי שבכל זאת רוצה לברך שהחיינו על קבלת החיסון נגד קורונה, יכול לקחת בגד או פרי חדש, ויברך עליו ויכוון על שניהם.